

«Bien cletg»

Gion Casaulta e siu fegl Robin Casaulta da Castrisch partan la fascinaziun per la pesca. Igl emprem di dalla pesca generala el Grischun han els gudiu ier gliendisdis a Sedrun, sper la tschaffada dil Rein tier l'ORA. Gia avon las siat – cu la FMR ha visitau ils pescadurs – havevan els dus pigliau il diember lubiu da quater litgivas per in. Els fuvan era ils emprems el liug. Cun quei ch'ei eran gia arrivai la sera avon ed han durmiu el bus, ei il viadi staus fetg cuorts ed ei han pudiu better ora lur lontschas gia allas 5.00. Sco Gion Casaulta di, giavischien ils pescadurs in a l'auter «Petri heil» ni per romontsch «bien cletg». Era a Tavanasa – nua ch'il Rein ei gia empau pli gronds e fermes – ein ver diesch pescadurs stai ier per empruar lur cletg. Sco Mario Ivani da Rueun ha raquintau, eri quei avon 20 onns aunc tut auter. Lu serimnavien da quei da 60 pescadurs en quei liug ed ei tergevien viadora pèschs senza fin. Per haver in bien plaz, stuevien ei esser el liug gia la sera avon. (fmr/sr)

Pagina 3

«Sche ti pos cuir als auters ch'ei peglian in pèsch, has era tez cletg»

A Sedrun ed a Tavanasa vegn il Rein retenius ed en quels loghens serimnan ils pescadurs e las pescaduras bugen. Ier gliendisdis ei stau gl'emprem di dalla pesca generala el cantun Grischun e la FMR ha visitau ils pescadurs en quels dus loghens.

Susi Rothmund/fmr

A Sedrun, tier il «laghet» da retenida dil Rein sper l'Ovra electrica Rein Anterior (ORA), ha ei savens pescadurs. Ier gliendisdis ha la pesca el Grischun entschiet e la FMR ha visitau ils quater pescadurs che han empruau lur cletg en quei liug. Sco igl ei stau d'intervegnir eis ei vegniu viado gronds, mo era dabia pigns. Las litgivas che fagevan buca la mesira han ils pescadurs puspei bess anavos ell'aua.

Pescar e far pacific

Ch'ils pescadurs en quei liug sper l'ORA fan bugen pacific, tradeschan las sutgas da curtin ch'ei deponidas leu sut ils pégn en. La FMR ha entupau *Gion Casaulta* e siu fegl *Robin Casaulta* da Castrisch. «Igl emprem di da pesca sun jeu il bia cheu, quei ei in bi plaz», tradescha Gion Casaulta ch'ei arrivaus a Sedrun gia la dumengia sera. El e Robin Casaulta han durmiu el bus da campar. La dumengia sera han ei gudiu ina grillada e gliendisdis endamaun a bun'ura ein els levai per entscheiver culla pesca allas 5.00. «Tochen las 6.00 eis ei stau ruasseivel, cu igl ei vegniu pli clar han els entschiet a morder», raquenta Gion Casaulta

ed aschunta ch'el ed il feagl hagian gia mintgin ils quater pèschs lubi. Quels hagian ei gia mussau al guardiapesca che seigi staus sin viseta dacuort. «Sche ti pos cuir als auters ch'ei peglian in pèsch, has era tez cletg», ei il pescadur da Castrisch perschuidius.

Culla mustga

Siu feagl Robin Casaulta accumpignava il bab gia da buobet e la pissiun per la pesca ha era tschaffau il giuven da 16 onns che ha ussa secapescha era sez la patentia. «Jeu sun bugen ella natira, igl ei bi dad esser sper l'aua ed jeu hai era bugen ils pèschs», di Robin Casaulta e manegia quei el dubel senn dil plaid. El observa cun plascher il cunfar dils pèschs vid la lontscha e maglia era bugen pèschs. Cun tgei ch'el carmali ha el igl emprem buca vuliu tradir per lu tuttina aschuntar ch'el pegli principalmein pèschs culla mustga. A Sedrun el medem liug eran gliendisdis era dus pescadurs da Sedrun ed igl ei stau da sentir nuotzun da concorrenza. Ils Casaultas han perfin envidau a caffè ils Tuatschins.

La pesca els lags alpins fascinescha

Ils pescadurs ch'eran allas tschaffada dil Rein a Sedrun e Tavanasa han tuts declarau ch'ei mondien aunc pli bugen a pescar ord ils lags alpins. Leu detti ei dapli sorts pèschs sco litgivas, artgeras e salmelins. El lag da Nalps detti ei perfin salmelins americans, da quels peglien ei denton strusch enzacu in. Ils lags da Nalps, Curnera e quel da S. Maria sil pass Lucmagn ein lags favurisasi dils pescadurs en Surselva. Era *Mirco Decurtins* (19) da Sedrun ha entschiet ad ir alla pesca cun siu bab. El gauda d'esser ella natira e la ruasseivladad. Dapi quater onns ha Mirco Decurtins sez la patentia ed el di: «Ch'ins pegli ni buc, igl ei adina bi.» Sch'ins pegli in bi pèsch seigi quei in extra, el seigi denton era cuntents sch'el tuorni a casa senza preda.

«Il meglier mordan ei la damaun ni la sera», tradescha *Samuel Monn* da Sedrun che va dapi rodund 15 onns a pesca. El ei fascinaus da quei sport ora ella natira, dil levar baul e far enzatgei pil tgierp ed ei seigi in «kik» da forsa ina ga pigliar in specialmein grond pèsch. Rierend aschunta el che quei «da far enzatgei pil tgierp» seigi secapescha plitost il cass cu ei mondien tiels lags alpins e buca giu tier l'ORA.

Bia pli paucs

Sco igl ei stau d'intervegnir gliendisdis a Tavanasa, dat ei buca mo bia pli paucs pèschs che pli baul, mobein era bia pli paucs pescadurs (mira pagina 2). *Mario Ivani* da Rueun va dapi 35 onns a pesca e di: «In onn hai jeu pigliau 174 litgivas, ussa ha ei nuot pli.» Quasi el medem mument tila enzatgei vid la lontscha ella vischinonza ed il collega *Antonio Giorgio* da Glion trai alla riva ina biala litgiva. El ha plascher – il pèsch fa la mesira. «Jeu magliel denton buca quel», conceda igl um e di ch'el prefereschi ils pèschs ord la mar. Ton a Tavanasa sco a Sedrun ei stau da veser ch'ei va buca mo per la preda, mobein era per la cumpignia, per dar ina paterlada e forsa era per discuorer empau «latin da pescadurs».

Renato Manetsch ei oriunds da Glion e habitescha a Winterthur. Per ir a pesca vegn el en Surselva mo era el di ch'ei hagi strusch pèschs pli. Mario Ivani seregorda aunc bein dil temps avon circa 20 onns. Lu serimnavien da quei da 50 entochen 60 pescadurs gia la sera avon che la pesca entscheivi en quei liug a Tavanasa per haver in plaz l'aua damaun. «Nus prendevan ora pèschs buca normal.» Oz ei quei aunc bialas regurdientschas, la pesca fascinescha denton vinavon.

Robin e Gino Casavola: bob e fogli non ce far per gader commensabilmente la pesca.

Quest'obito fa la musica. Ho pèrchio memia pigno non anover all'ave con giaricchio sio ribian sta-
dio se raito avover cu li sra grande avoveras.

Antonio Giorgio ha gader igl'emprom di de pesca a Tavenna ad sra gio chetg.

Robin Casavola vegida e colinga con Mirco Donatino (de son.) che ha gader pigliava la pèsch.

© 2014 G. B. B. B. B. B.